

БЕОГРАД – Србија обележава 97. годишњицу знамените Церске битке у којој је њена војска извојевала прву савезничку победу против Аустроугарске у Првом светском рату.

Церска битка вођена је од 12. до 24. августа 1914. године, а у историографији се помиње и као Јадарска битка, јер су главне војне операције вођене у сливу реке Јадар.

Борбе су почеле у зору прелазом аустроугарске армије код села Батара и Самуровића аде, с циљем даљег продирања у Србију, док је Друга армија форсирала реку Саву и заузела Шабац.

Непријатељским снагама су се храбро супротстављали предстражни одреди српске војске на Дрини све до 15. августа.

До првог великог окршаја на планини Цер дошло је у ноћи између 15. и 16. августа код Текериша, а потом су огорчене борбе вођене све до 20. августа на фронту ширине 50 километара и правцу Шабац-Текериш-Крупањ.

Аустроугарске снаге, које је предводио командант балканске војске Оскар фон Поћорек, имале су више од 200.000 људи, добро наоружаних и опремљених, који су дејствовали уз одличну логистику и садејство модерне артиљерије.

Војска Краљевине Србије, чији је врховни командант био регент Александар Карађорђевић, имала је 180.000 војника и невиђен морал.

Победи Срба, поред тога, допринела је исправна стратегија врховне команде, али и искуства у модерном ратовању која су стекли у Балканским ратовима.

Аустроугарске снаге натеране су на повлачење у ноћи између 19. и 20. августа, које се наставило и наредног дана.

Истеривањем непријатеља до Дрине и завршним операцијама, од 21. до 28. августа 1914. године, кад је ослобођен Шабац, окончане су такозване церске операције.

У тешким борбама Аустроугарска је имала око 25.000 погинулих и рањених и више од 4.500 заробљених официра и војника.

На српској страни из строја је избачено 16.045 подофицира и војника и 259 официра, од тога је било 2.107 погинулих и 250 заробљених.

У извештају о поразу аустроугарске војске, аустријски новинар Ервин Киш је написао: „Армија је потучена и налази се у безобзирном, дивљем и паничном бекству. Једна потучена војска, не, једна разбијена руља, јурила је у безумном страху према граници (...) Сјајни су момци ови Срби, они знају да бране своју земљу”.

По начину вођења и исходу, Церска битка представља ремек-дело ратне вештине, а као изузетан пример преласка из стратегијске одбране у контранапад, она се и данас проучава на најпознатијим војним академијама, укључујући и амерички Вест Поинт.

Пресудну улогу одиграла је Друга армија, као најзначајнија оперативна група и њен

командант ђенерал Степа Степановић, који је израдио план оперативних дејстава и у кључном тренутку упутио један пук да овлада гребеном Цер, што је одлучило исход битке. Због ових заслуга, регент Александар је Степановићу доделио чин војводе.

Бранећи отаџбину и народ од аустроугарске агресије, српска војска је пружила пример безмерне храбрости и патриотизма, који ће заувек остати у колективној свести нације.

Вест да је српска војска до ногу потукла аустроугарске трупе изненадила је светску јавност, која није очекивала да се једна мала држава, исцрпљена Балканским ратовима у претходне две године, може војнички одупрети великој сили.

Ова победа је тим више прославила српску војску, јер је уједно била и прва савезничка победа у Првом светском рату.

Победа Срба допринела је одржању морала сила Антанте, које су у почетку рата губиле битке на свим фронтovima.

Захваљујући тој победи, Аустроугарска је закаснила с концентрацијом трупа према руском фронту, што је касније олакшало операције савезника.

(Танјуг)